

**Til deg
som skal få
nerveblokkade**

HVA ER EN NERVEBLOKADE?

Det er injeksjon av lokalbedøvelse nær nervene som går til området du blir operert. Området kommer til å føles numment med ev. muskelsvakhet etter blokaden. Blokaden blir vanligvis satt uten narkose.

Dersom du får narkose i tillegg, er nerveblokaden ment som smertelindring etter operasjonen.

Dersom det ikke blir gitt narkose, vil du få en blokada som gjør deg nummen nok til at du ikke vil kjenne noe smerte under operasjonen. Det kan bare gjøres slik dersom det er en egnet nerveblokada til din operasjon. Det kan være fordeler med å unngå narkose, og opereres i kun blokada. Beroligende medikamenter kan gis for å holde deg rolig og avslappet. Som regel kan en også sørge for at du sover lett under operasjonen i tillegg, dersom du ønsker det.

ÅRSAK TIL AT DU FÅR NERVEBLOKADE

Fordelen med en nerveblokada er at denne reduserer smerte under, men hovedsakelig etter operasjon. Dette gjør at du har behov for mindre av andre typer smertestillende medikamenter, som for eksempel morfinlignende preparat. Morfinlignende preparat kan ha bivirkninger som kvalme, oppkast, kløe og sløvhet.

Ved å få en nerveblokada reduseres behovet for annen smertelindring, og sannsynligheten for ubehagelige bivirkninger.

Generelt sett kan en si at ved å få en nerveblokada kommer du raskere tilbake til ønsket aktivitetsnivå og får gjennomført ev. fysioterapi tidligere, samt at det vanligvis gir deg en mer behagelig opplevelse etter operasjonen.

TYPER NERVEBLOKADE

Det eksisterer mange typer nerveblokada, hver enkelt tiltenkt ulike grupper av nerver.

HVA KAN JEG FORVENTE UNDER PROSEDYREN HVOR DET BLIR UTFØRT NERVEBLOKADE?

En anestesilege og ev. anestesisykepleier vil utføre blokaden før operasjonsstart. Det vil først bli koplet på overvåkingsutstyr (EKG), og legen eller sykepleieren vil deretter leire deg i korrekt stilling. Du vil være våken under nerveblokade-prosedyren, men dersom du ønsker det kan du få avslappende medisin. Anestesilegen vil vaske området sterilt, og deretter bruke ultralyd for å lokalisere de aktuelle nervene. Deretter vil anestesilegen utføre et innstikk med nål. Enkelte ganger kan nålen komme nær en nerve, og du kan da kjenne iling/stikninger. Dette er ikke farlig, men gi beskjed til anestesilegen dersom du opplever en slik følelse, og anestesilegen vil da endre nåleretningen. Når nålen er posisjonert korrekt i forhold til nerven, vil lokalbedøvelse injiseres. Du kan føle et lett trykk i det lokalbedøvelsen injiseres, men det skal ikke være smertefullt.

Ved noen få tilfeller, hvor sterke smerter kan forventes i lenger tid etter operasjonen, kan det legges kateter (et veldig tynt plastrør) nær nerven. Slik kan du få bedøvelse over lenger tid, og ev. flere dager.

HVORDAN OPPLEVES DET NÅR BLOKADEN VIRKER?

Dette varierer ut fra hvilken type lokalbedøvelse som brukes i blokaden, og hvor mye som settes.

Dersom blokaden skal brukes til full bedøvelse under operasjon, vil det affiserte området bli helt numment, og uten full muskelkraft. Gradvis vil du få følelsen/muskelkraften tilbake etter operasjonen.

Dersom det legges kateter vil du først være svært nummen i det bedøvde området. Etter hvert vil du være litt mindre nummen, men fortsatt behagelig nok bedøvet til at du er smertelindret og kan gjennomføre ev. fysioterapi.

HVOR LENGE VARER BLOKADEN?

En nerveblokada kan gi smertelindring mellom 2–24 timer, avhengig av hvilke nerver som bedøves og hvilke medikamenter som brukes. Ved de fleste tilfeller ønsker en å fortsette med smertelindring i tablettform etter at blokaden har gått ut. Det er da viktig at du gir beskjed så fort du merker at blokaden begynner å avta i virkning, slik at du får annen smertestillende i tide.

Enkelte ganger legger en kateter (et veldig tynt plastrør) nær nerven, slik kan en gi bedøvelse over lenger tid- ev. flere dager.

HVA SKAL JEG GJØRE DERSOM JEG ØNSKER MER INFORMASJON ELLER DISKUTERE DENNE FORMEN FOR BEDØVELSE MED ANESTESILEGEN?

Ta kontakt med sykepleier på sengepost/ dagkirurgisk avdeling, han/hun vil videreformidle dette til aktuell anestesilege. Anestesilege vil da komme for en samtale med deg.

HVA SKAL JEG PASSE PÅ SÅ LENGE BLOKADEN HAR VIRKNING?

Siden området som er bedøvet vil oppleves numment, er det viktig at du gjør visse sikkerhetstiltak:

- Ikke plasser varme/kalde gjenstander direkte mot området som er numment, dette kan gi kuldeskade eller brannskade.
- Ikke la området som er bedøvet ligge direkte mot harde gjenstander, dette kan gi trykkskade.
- Legg ev. pute/teppe/dyne mot området som er numment.
- Dersom du har blokkert nerver til overarmen, vil du ev. bli utskrevet med et fatle. Bruk fatle så lenge blokaden har virkning.
- Dersom det blir anlagt gips, bør du jevnlig sjekke fingerneglene dine så lenge blokaden har virkning, og gi beskjed til kirurg dersom du observerer endring av farge på neglene.
- Dersom du har blokkert nerver til benet, kan du vanligvis ikke belaste føttene nok til at du kan stå opp og gå. Ikke stå opp eller forsøk å gå uten at anestesilegen har sagt at dette er greit.

HVA SKAL JEG GJØRE NÅR BLOKADEN BEGYNNER Å MISTE EFFEKT?

Som regel trenger du smertestillende i tablettform etter at blokaden har mistet effekt. Det er svært viktig at du tar smertestillende tabletter så snart du merker noe redusert virkning av blokaden, og ikke venter til du har sterke smerter. Dette er for å få en overlappende virkning av smertestillende før blokaden har mistet all sin effekt, slik at overgangen ikke blir for stor. Dersom nerveblokaden fortsatt har virkning til kvelden, bør du uansett ta smertestillende før leggetid for å unngå at du våkner under natten med sterke smerter.

ER DET NOEN RISIKO MED NERVEBLOKADE?

Nerveblokada er ansett som en svært sikker form for bedøvelse/smertelindring. Det er lav risiko og minimalt med bivirkninger. Ekstremt sjeldne bivirkninger er infeksjon ved innstikksted, blødning, nerveskade og intoksikasjon med lokalbedøvelse.

Vedrørende nerveskade: dette er vanligvis kun midlertidig, og de fleste pasienter kommer seg helt innen et par dager eller uker, 99 % har blitt bra innen 1 år. Dersom det oppstår en nerveskade kan dette oppleves som stikninger og nummenhet i det aktuelle området (etter at blokadens virkning har opphørt, det er viktig å vite at nummenhet og svakhet nettopp er virkningen til selve nerveblokaden). Svært sjelden kan en også oppleve smerte eller svakhet. Nettopp faren for nerveskade er årsaken til at vi oftest ønsker du skal være våken under selve blokadeprosedyren.

Når nålen kommer nær en nerve vil du kjenne iling/stikninger, det betyr ikke at nerven er skadet, men anestesilegen vil da endre nåleretningen slik at

skade ikke oppstår. For å posisjonere nålen riktig vil også anestesilegen bruke ultralyd, som gir et bilde av nerve, nål og omkringliggende strukturer, og kan øke blokadens suksessrate samt redusere faren for nerveskade.

Permanent nerveskade er så pass sjelden at eksakte tall ikke er tilgjengelig.

HVA KAN JEG FORVENTE DERSOM JEG BLIR SENDT HJEM MED EN NERVEBLOKADE SOM FORTSATT VIRKER?

- Du skal være tilstrekkelig smertelindret ved hjemreise.
- Området hvor nerveblokaden virker, vil være numment.
- Husk å beskytte det bedøvede området som nevnt under avsnittet «hva skal jeg passe på».
- Du vil bli utskrevet med kontaktinformasjon til SUS. Dersom du skulle ha noen spørsmål i forhold til nerveblokaden, ta kontakt.
- Etter hvert som nerveblokaden mister effekt og du begynner å føle prikking i det blokkerte området, må du starte med smertelindrende tabletter. Dersom nerveblokaden fortsatt har virkning til kvelden, bør du uansett ta smertestillende før leggetid for å unngå at du våkner under natten med sterke smerter.

2018 Stavanger universitetssjukehus